

## VADĪBAS ZIŅOJUMS

1. VSIA "Bērnu psihoneiroloģiskā slimnīca "Ainaži"" (turpmāk Slimnīca) šā gada 9 mēnešos turpināja darbu atbilstoši vidēja termiņa stratēģijā 2020.-2022. gadam izvirzītajiem Stratēģiskajam mērķim - saglabāt, uzlabot un atjaunot bērnu un jauniešu psihisko veselību, nodrošinot kvalitatīvu, uz pacientu vērstu psihiatrijas pakalpojumu sniegšanu ilgstoši slimojošajiem Latvijas bērniem un jauniešiem un mērķiem

- uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību;
- nodrošināt efektivitāti veselības aprūpes pakalpojumu plānošanā un sniegšanā;
- nodrošināt kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu.

Būtisku izmaiņu Slimnīcas darbā nav bijis, pacientu skaits, kam nepieciešama ilgtermiņa psihiskās veselības aprūpe un rehabilitācija, nostabilizējies, tomēr ar tendenci palielināties, kas saistīts ar šogad paplašināto valsts apmaksāto diagnožu sarakstu ar kurām pacienti var tikt uzņemti stacionārā. Pilnvērtīgai multiprofesionālai komandai pievienojies mākslas terapeits mūzikā. Speciālisti tiek nodarbināti ne tikai ierastajā darba laikā, bet arī vakaros un brīvdienās, lai nodrošinātu nepārtrauktību pacientu rehabilitācijā un nodarbinātībā. Psihiskās veselības traucējumi un aprūpe ir psihosociāls fenomens, tādēļ pastāvīgi tiek uzlabots sociālais darbs un sadarbība ar pacientu likumiskajiem pārstāvjiem, sociālajiem dienestiem un bāriņtiesām ko veic Slimnīcas sociālais darbinieks. Izmaiņas ieviesa karantīna sakarā ar Covid-19 infekciju, kas lika gandrīz 3 mēnešus pārtraukt ambulatoro pakalpojumu sniegšanu fizioterapijā, kā arī tika ievērojami traucēta pacientu saskarsme ar vecākiem un likumiskajiem pārstāvjiem, kas mazina tik nepieciešamo vecāku un likumisko pārstāvju dalību un līdzestību ārstēšanas un rehabilitācijas procesā.

Slimnīcā sertificēta bērnu psihiatra (valdes locekļa/atbildīgā ārsta) vadībā strādā divi ārsti – viens bērnu psihiatrijas rezidents un otrs sertificēts ārsts psihiatrs, kas aprūpē pacientus stacionārā, darbs notiek arī vakaros un brīvdienās, lai nodrošinātu nepārtrauktību un nepalaistu garām psihiskā stāvokļa saasinājumus un krīzes situācijas. Šo ārstu statuss (bez bērnu psihiatra sertifikāta) liedz izvērst pilnvērtīgu ambulatorās nodaļas darbību atbilstoši multiprofesionālās komandas darba principiem, kas būtu nepieciešams reģiona iedzīvotājiem.

Būtiskas izmaiņas finansu situācijā izraisīja degvielas (Slimnīcas apkure) sadārdzināšanās Ukrainas kara dēļ, kas, savukārt, palielināja cenas arī pārtikai, medikamentiem, sanitāri higiēniskajiem līdzekļiem

### 2. Būtiskākie finanšu rādītāji 2022.gada 9 mēnešos:

Peļņa/zaudējumi: 2022.gada 9 mēneši noslēgti ar EUR 12 463 peļņu, lai gan bija plānota peļņa EUR 757 apmērā. Salīdzinot ar 2021.gada 9 mēnešiem (EUR 139 306 peļņu). Peļņa skaidrojama ar pārdomātu darbinieku darba laika plānošanu. Kopējo gultas dienu skaitu samazināšanos, kas saistīts ar ārstēšanās vidējo ilgumu samazināšanos, bet kopējais hospitalizācijas skaits lielāks nekā plānots. Lai pilnveidotu un uzlabotu pakalpojumu kvalitāti, ir atjaunots inventārs hidroterapijas nodaļā, fizioterapeita, mūzikas terapeita un Monesori kabinetā, kā arī no jauna ierīkota sensorā telpa. Atjaunoti pastaigu celiņi, paveikti slimnīcas fasādes remontdarbi, ar zīmējumiem uzlaboti ārstniecības iestādes koplietošanas gaiteni.

Kopējie ieņēmumi no saimnieciskās darbības pārskata periodā veido EUR 1 470 207, kas ir lielāki par plānotiem EUR 1 431 414, (par 2% lielāki). 2021. gada 9 mēnešos ieņēmumi ir EUR 1 446 349. Palielinājums skaidrojams galvenokārt ar papildus ieņēmumiem, kas paredzēti piemaksām pie darba algas par veselības apdraudējumu saistībā ar Covid 19.

Kopējos ieņēmumus veido:

-valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi *stacionārai darbībai*. Tie ir EUR 1 413 560, kas atšķiras no plānotā EUR 1 376 741 (par 2% vairāk). 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 1 412 075. Palielinājums par 0.1%. Kā jau minēts palielinājums skaidrojams galvenokārt ar papildus ieņēmumiem, kas paredzēti piemaksām pie darba algas par veselības apdraudējumu saistībā ar Covid 19.

-valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi *ambulatorai darbībai*. Tie ir EUR 45 109 (t. sk. psihoemoc. veselības uzraudzības un atbalsta kab. EUR 34 827), kas ir mazāki par plānotajiem EUR 50 073 (par 13.2% mazāk). 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 18 052. Samazinājums saistīts ar ambulatoro pakalpojumu nepieejamību Covid 19 uzliesmojuma laikā.

*Uzņēmuma nopelnītie līdzekļi* sastāda EUR 11 538, kas ir lielāki par plānotiem EUR 4 600, tas ir par 38.3% vairāk. 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 16 222.

Kopējie izdevumi veido EUR 1 389 410, kas ir mazāki par plānotiem EUR 1 408 216 par 1%. 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 1 337 176. Tas izskaidrojams ar pārdomātu darbinieku darba un atpūtas laika plānošanu. Kā arī kopējo gultas dienu skaitu samazinājumu, kaut arī hospitalizācijas gadījumu skaits lielāks par plānoto.

-*atlīdzība veido* EUR 1 201 123, kas ir mazāk nekā plānots EUR 1 210 353 par 0.6% mazāk. 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 1 182 597.

-*pakalpojumi veido* EUR 85 700, kas ir mazāk nekā EUR 101 910 par 13.5% mazāk. 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 82 205.

-*krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs veido* EUR 102 153, kas ir vairāk nekā plānots EUR 95 468 (par 6.2% vairāk). 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 71 927. Galvenokārt tas skaidrojams rezervju veidošanu 3 mēnešiem, saskaņā ar Veselības ministrijas rīkojumu, kā arī vairāku preču grupu cenu kāpumu, kas saistīts ar pausaules notikumiem (galvenokārt degvielas cenu kāpums, kas negatīvi ietekmē slimnīcas apkures izmaksas). Notiek arī novecojušā mazvērtīgā inventāra atjaunošana, pilnveidojot un uzlabojot sniegto pakalpojumu kvalitāti.

-*zāles medicīnas preces un dezinfekcijas līdzekļi veido* EUR 9678, kas ir mazāk par plānoto EUR 11 598 par 13.4% mazāk. 2021. gada 9 mēnešos tie ir EUR 10581.

Naudas plūsma. Naudas līdzekļu atlikums perioda beigās EUR 570 738, kas ir mazāks nekā plānots EUR 620 072 (par 8% mazāk). 2022. gada 9 mēnešos tie ir EUR 649 594.

### 3. Investīcijas (ieguldījumi no budžeta tāmes):

Ir pabeigta vieglas konstrukcijas angāra būvniecība.

Ir iegādāti 2 datori un multifunkcionāls printeris (neparedzēts izdevums) saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Iegādātas 30 jaunas vandāldrošas pacientu gultas.

Atjaunota fasādes siena.

Atjaunots pastaigu celiņš.

#### 4. Veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un kvantitāti raksturo:

Stacionārā veselības aprūpē :

Kopējais gultu dienu skaits 6 875 kas ir mazāk par plānoto 8 280 gultu dienu skaitu (par 17% mazāk). 2021. gada 9 mēnešu gultu dienu skaitu 7 555, kas saistīts ar Covid 19 izplatību, taču vērojama liela interese par stacionārās aprūpes iespējām slimnīca, kas saistīts ar 2022. gada otrajā pusē paplašināto valsts apmaksāto diagnožu sarakstu ar kurām pacienti var tikt uzņemti stacionārā, ja ārpusstacionāra pasihiskās veselības aprūpes sistēma nevar nodrošināt pilnvērtīgu bērna integrāciju sabiedrībā.

Kopējais hospitalizācijas gadījumu skaits 94, kas ir vairāk kā plānots 80 (par 18% vairāk). 2021. gada 9 mēnešos 73.

Ambulatorā veselības aprūpe :

Ambulatoro apmeklējumu skaits ir 605 pacienti, kas ir krietni lielāks par plānoto 400 pacientu skaitu (par 51% vairāk). 2021. gada 9 mēnešos bija 451 pacientu.

-Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību raksturo:

Kopējais stacionāro gultu skaits ir 45 gultas, kas atbilst plānotajam un salīdzināmajam periodam.

Uzņemšana stacionārā notiek plānveidā, stacionēšana notiek ne vēlāk kā 7 dienas pēc pieteikšanās, pacienti stājas no visas valsts.

Strādājošo 25-40 gadus veco ārstniecības personu īpatsvars no kopējā ārstniecības personu skaita ir 19%, kas atbilst plānotajam un salīdzināmajam periodam.

Praktizējošo ārstu un praktizējošo māsu skaita attiecība (ārstu skaits/māsu skaits) sastāda 2/10, 2021.gada 9 mēnešos arī ir attiecība 2/10.

Vidējais gaidīšanas laiks uz valsts apmaksāto ambulatoro speciālista – fizioterapeita konsultāciju ir 7 dienas, kas atbilst plānotajam un salīdzināmajam periodam

Ārstniecības personu īpatsvars, kas veic virsstundu darbu, no kopējā ārstniecības personu skaita sastāda 87%, kas neatbilst plānotajam 78 % (par 12% vairāk).

Vidējais nostrādāto virsstundu skaits uz vienu ārstniecības personu, kas attiecīgā periodā veic virsstundu darbu ir 59 virsstundas, kas neatbilst plānotām 71 virsstundām. 2022. gada 9 mēnešos bija nostrādātas 67 virsstundas. Tas skaidrojams ar ārstniecības personu saslimstību ar Covid -19.

Ārstēšanas vidējais ilgums 83 dienas, kas ir mazāks kā plānotās 96 dienas (par 14% mazāk). 2021. gada 9 mēnešos tās bija 94 diena. Pacienti netiek turēti stacionārā ilgāk kā nepieciešams.

Vidējais gultu noslogojums pārskata periodā ir 56%, kas ir mazāk par plānoto 68%. 2021. gada 9 mēnešos tas bija 62%, jo stingrie karantīnas pasākumi 2022. gada sākumā Covid-19 uzliesmojuma periodā ierobežoja pacientu plūsmu, tāpat var secināt, ka ir nostabilizējies ilgtermiņa pacientu loks/skaits, kam tomēr nepieciešama periodiska ārstēšana un rehabilitācija stacionāra apstākļos.

-Slimnīcas stacionārā darbojas psihisko traucējumu pilna apjoma multiprofesionāla rehabilitācija. Medikamentu lietošanas un ārstniecības procesu kontrolei tiek veikti visi nepieciešamie laboratoriskie un instrumentālie izmeklējumi atbilstoši zāļu lietošanas vadlīnijām.

-Slimnīcā uzsākusi darbu “sensorā telpa”, kas jau tiek izmantota specifisku psihisko traucējumu t.sk. bērnu ar autiskā spektra traucējumiem terapijai. Telpu tiek plānots izmantot arī ambulatoro pakalpojumu sniegšanai ar attiecīgo speciālistu piesaisti.

-Slimnīca papildinājusi hidroterapijas nodaļas sniegtos pakalpojumus ar burbuļvannas hidroterapiju.

-Šobrīd norit darbs pie teritorijas žoga (daļas) atjaunošanas un jaunu aprīkojumu izvērtēšanas rehabilitācijas/pastaigu laukumā. Tiek gatavota iepirkuma procedūras dokumentācija vecās slimnīcas ēkas nojaukšanai. Uzsākta tehniskās specifikācijas aktualizācija/pārstrāde iepirkumam par Slimnīcas atsevišķu telpu pārveidošanu/rekonstrukciju par “Drošajām istabām” (izolācijas-novērošanas telpām).

5. Personāla mainība Slimnīcā ir neliela, papildus tālākizglītība ļauj noturēt ārstniecības un aprūpes kvalitāti pienācīgā līmenī. Grūtības pilnībā nokomplektēt ārstniecības personālu ar sertificētiem ārstiem, tomēr uzraudzītie nesertificētie ārsti veic savus pienākumus labā profesionālā līmenī. Pacientu somatisko traucējumu gadījumos Slimnīcai atbalstu sniedz tuvumā praktizējoša ģimenes ārste. Plānots, ka pēc rezidentūras bērnu psihiatrijā pabeigšanas Slimnīcā strādās divi sertificēti bērnu psihiatri.

6. Slimnīcā pastāvīgi turpinās darbinieku pamata (individuālā) un tālākizglītība, pandēmijas laikā izvairoties no klātienes formāta. Slimnīcā paralēli rezidentūras programmai Rīgas Stradiņa universitātē notiek ārstu apmācība darba vidē un apstākļos.

7. Slimnīcā pastāvīgi uzlabojas sociālais darbs, sadarbība un komunikācija ar pacientu likumiskajiem pārstāvjiem, sociālajiem dienestiem un bāriņtiesām arī attālināti, līdz ar to pārskata periodā nav ziņu par sūdzībām par ārstniecības procesu kvalitāti. Lai aktualizētu un uzlabotu esošo situāciju pacientu un viņu likumisko pārstāvju saskarsmes jautājumos klātienē un neklātienē, sadarbībā ar Tiesībsarga biroju tiek pārskatīti un gatavoti *Iekšējās kārtības noteikumi apmeklētājiem* un *Noteikumi pacientu apmeklēšanai, saziņai un pienesumiem*, tā uzlabojot drošību un kvalitāti ārstēšanās un rehabilitācijas procesā.

8. Slimnīcā jānobeidz pilnvērtīgas multiprofesionālas komandas komplektācija ar pastāvīgi strādājošiem sertificētiem ārstiem, kas samazinās riskus attiecībā uz pacientu drošību, ievērojami palielinās kapacitāti un vēl vairāk uzlabos psihiskās veselības aprūpes un ārstēšanas kvalitāti ilgtermiņa pacientiem, veicinot ātrāku psihiskā stāvokļa stabilizāciju un iespējas turpināt aprūpi ārpusstacionāra apstākļos.